

طبقة و محیط زیست

درباره نظریه‌های طبقاتی و مسائل محیط زیستی حوزه
اقتصاد سیاسی محیط زیست

تألیف:

شهرام اتفاق

نشر آماره

www.ketab.ir

سرشناسه	: اتفاق، شهرام، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: طبقه و محیط زیست: درباره نظریه های طبقاتی و مسائل محیط زیستی حوزه ی اقتصاد سیاسی محیط زیست / تالیف شهرام اتفاق.
مشخصات نشر	: تهران: آماره، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۴۱۰ ص.
شابک	: 978-622-7326-24-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: Environmental economics -- اقتصاد محیط زیست
موضوع	: Environmental sciences -- علوم زیست محیطی -- جنبه های اجتماعی
موضوع	: Social aspects -- طبقات اجتماعی
موضوع	: Social classes -- سرمایه داری -- جنبه های زیست محیطی
موضوع	: Capitalism -- Environmental aspects
رده بندی کنگره	: HC ۷۹
رده بندی دیویی	: ۷/۳۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۲۴۷۱۴

عنوان کتاب: طبقه و محیط زیست Title: Social Class and Environment

تألیف: شهرام اتفاق Author: Sh. Ettefagh

شابک: ۶-۲۴-۷۳۲۶-۶۲۲-۹۷۸ ISBN: 978-622-7326-24-6

نوبت چاپ: اول تاریخ چاپ: ۱۴۰۰ The 1st Edition Published: 2021

تیراژ: ۳۰۰ نسخه Circulation: 300 impression

هرگونه کپی برداری، اسکن و میکروفیلم،
جزئی یا کلی بدون اجازه مکتوب نشر آماره
ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد
No portion of this book may be
reproduced, by any process or
technique, without the express written
consent of the publisher (Amareh
Press)

محتوای این کتاب بازتاب اندیشه‌های
پدیدآورنده توسط ناشر می‌باشد و مسئولیت
درستی آن به عهده‌ی ایشان می‌باشد.
The views expressed in this book
represent those of the individual
Author and Editor. These views do
not necessarily reflect endorsement by
the Publisher (Amareh Press)

© تمامی حقوق چاپ و نشر برای نشر آماره
محفوظ است © ALL RIGHTS RESERVED: for
the Amareh Press

دفتر مرکزی نشر آماره: تهران، میدان انقلاب، خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دوازده

فروردین، پلاک ۳۱۶، واحد ۴ تلفن ۰۲۱-۶۶۹۵۱۳۲۳ و ۰۲۱-۹۳۶۸۷۶۴۳۹۱

نمایندگی فروش در تهران: انتشارات گوتنبرگ، تلفن ۰۲۱-۶۶۴۱۳۹۹۸

(روبروی دانشگاه تهران، بین خ دانشگاه و خ فخر رازی، پلاک ۱۲۱۲)

برای آگاهی از مراکز فروش و سایر اطلاعات به وبسایت نشر آماره مراجعه کنید:

www.nashreamareh.ir

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

پیشگفتار مؤلف

آدام اسمیت در کتاب ثروت ملل خود، از وجود سه طبقه سخن گفت و شکل‌گیری آن طبقات را منبعث از درآمدهای مربوط به اجاره‌ی زمین، مزد کارگر و سود سرمایه دانست: طبقه‌ای که از محل عواید اجاره‌داری امرار معاش می‌کند، طبقه‌ای که معیشت ایشان وابسته به دریافت مزد است و طبقه‌ای که محل کسب درآمد ایشان سود است. (اسمیت، ۱۳۹۷، ۲۸۴) اما این صورت‌بندی ساده از طبقات، نه در قامت یک «نظریه‌ی طبقاتی» ظاهر شد و نه اسمیت مدعی بود که مسئولیت خطر کشف قوانین اجتماعی را بر دوش می‌کشد. چنانچه پیش از او نیز بسیاری دیگر - نظیر سن سیمون، پرودون، کنت، کومته و دانویه - از گروه‌بندی‌های اجتماعی مشابهی سخن گفته بودند. اما کارل مارکس و فردریش انگلس در میانه قرن نوزدهم و به قصد کشف قوانین حاکم بر تاریخ و جامعه، مدعی شدند که «طبقه»، پدیداری فراتر از یک مفهوم قراردادی و برساخته^۱ است و گمان بردند که طبقات اجتماعی، با توسل جستن بر همانندی‌های ذاتی در عناصر آن، پدیده‌ای قابل اکتشاف است و بدین‌سان، «نظریه طبقاتی مارکس» متولد شد. پیدایش «نظریه طبقاتی مارکس» در یک بازه زمانی خاص، نقطه عطفی در تاریخ جنبش‌های عدالت‌خواهانه به‌شمار می‌رفت. عدالت‌جویان پیش از مارکس و به‌ویژه کمونیست‌ها یا همان‌هایی که انگلس به طعنه و تحقیر، سوسیالیست‌های تخیلی می‌نامیدشان، متشتت و فاقد یک تئوری منسجم و قابل اتکاء درباره آرایش نیروها در میدان نبرد بودند. اما با انتشار مانیفست کمونیست در ۱۸۴۸ و کتاب کاپیتال در ۱۸۶۷، به نظر می‌رسید که معما حل شده است و از این پس، قوانین مکشوف حاکم بر تاریخ و جامعه، جای تخیل را خواهند گرفت.